

<https://doi.org/10.5817/RPT2022-2-5>

PŘEHLED AKTUÁLNÍ JUDIKATURY II/2022

*ANNA BLECHOVÁ, KRISTÝNA BÓNOVÁ, MARTIN ERLEBACH,
VOJTĚCH JUŘIČKA, ANEŽKA KARPJÁKOVÁ, ANDREJ KRÍŠTOFÍK,
PAVEL LOUTOCKÝ, JAKUB MÍŠEK, SOFIE PETROVÁ, JAN SVOBODA,
JAKUB VOSTOUPAL, ONDŘEJ WOZNICA,
VERONIKA PŘÍBAŇ ŽOLNERČÍKOVÁ*

1. PRÁVO DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ A AUTORSKÉ PRÁVO

ZÁKAZ STAHOVÁNÍ AUDIOVIZUÁLNÍCH DĚL ZE SERVERU „ULOŽ.TO“

Soud: Nejvyšší soud
Věc: DILIA vs. Ulož.to (23 Cdo 1840/2021-II.)
Datum: 8.6.2022
Dostupnost: nsoud.cz

Společnost DILIA, divadelní, literární, audiovizuální agentura, z.s. se v projednané věci jako kolektivní správce práv dle autorského zákona (dále jen „AZ“)¹ domáhala proti společnosti Ulož.to cloud a.s.² uložení povinnosti odstranit nebo veřejnosti znepřístupnit digitální soubory obsahující šest specifikovaných audiovizuálních děl ze serveru „Ulož.to“.^{3,4}

¹ Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů.

² Žalovaná společnost je poskytovatel služby, jež spočívá v ukládání informací poskytnutých uživatelem ve smyslu § 5 a 6 z. č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti.

Městský soud v Praze a následně také Vrchní soud ve svých rozsudcích uvedly, že žalovaná provozuje datovou úschovu, na které dochází ve značném rozsahu k neoprávněnému sdílení zejména audiovizuálních děl chráněných autorským právem.⁵ Soud prvního stupně proto uložil žalované povinnost zdržet se zpřístupnění digitálních souborů se specifickými příponami⁶ obsahující některé ze šesti audiovizuálních děl, pokud je uživatelé mohou vyhledat zadáním jejich názvů do vyhledávače na daném serveru.⁷ Odvolací soud omezil tuto povinnost pouze na znemožnění *stahování* daných souborů na základě popsaného vyhledávání.⁸ Oba soudy dále uložily žalované povinnost zdržet se omezování⁹ počtu dotazů žalobce k předmětným dílům na základě § 98c odst. 1 AZ.¹⁰ Obě uložené povinnosti odvolací soud taktéž časově omezil pouze na dobu trvání majetkových práv k těmto dílům.¹¹

Nejvyšší soud se primárně zabýval otázkou právního základu pro uložení povinnosti zdržet se veřejného zpřístupnění souborů obsahujících předmětná díla.¹² Nejdříve zkoumal, zda lze danou povinnost uložit na základě § 40 odst. 1 písm. b) AZ.^{13,14} Dospěl však k závěru, že dané ustanovení nelze aplikovat, jelikož se žalovaná svým jednáním nedopustila ne-

³ Konkrétně se jednalo o česká kinematografická díla jako např. Pelíšky nebo Ostře sledované vlaky (viz bod č. 24 Rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. 2. 2019, č. j. 34 C 6/2017-360).

⁴ Bod č. 1 anotovaného rozhodnutí.

⁵ Viz bod č. 4 anotovaného o rozhodnutí.

⁶ Např. .avi nebo .mp4.

⁷ Bod č. 1 anotovaného rozhodnutí.

⁸ Bod č. 3 anotovaného rozhodnutí.

⁹ Dle Vrchního soudu by takové omezení vedlo k faktickému znemožnění detekce neoprávněného šíření děl a jejich následnému odstranění (viz bod č. 9 anotovaného rozhodnutí).

¹⁰ Podle § 98c odst. 1 AZ má kolektivní správce právo na poskytování informací od uživatelů o užití svého repertoáru nezbytné k výkonu kolektivní správy. Dle závěrů soudů v dané věci se toto právo vztahuje také na kladení dotazů do elektronického vyhledávače uložených souborů tvořících součást služby poskytované žalovanou. Toto právo nijak není omezeno počtem dotazů. Žalovaná však nesmí poskytnutí těchto informací bez závažného důvodu odmítnout. (Viz bod 166 a 167 anotovaného rozhodnutí).

¹¹ Bod č. 2 a 3 anotovaného rozhodnutí.

¹² Bod č. 43 anotovaného rozhodnutí.

¹³ Bod č. 88 – 98 anotovaného rozhodnutí.

oprávněného užití díla jeho sdělováním veřejnosti podle § 18 odst. 1 a 2 AZ.¹⁵ K takovému užití by mohlo dojít pouze v případě, kdy by žalovaná *na rámec*¹⁶ služby samotného uložení souboru poskytnutého uživatelem přispívala k neoprávněnému zpřístupňování uloženého díla veřejnosti.^{17,18}

Nejvyšší soud však dospěl ke shodnému závěru, jako odvolací soud, který danou povinnost uložil podle § 40 odst. 1 písm. f) AZ.^{19,20} Nejvyšší soud při posouzení vycházel z *konkrétní povahy* služby žalované, jejíž technické parametry umožňují uživatelům ukládání souborů s obsahem, který může ohrožovat či porušovat autorská práva.^{21,22} Ve vztahu k předmětným dílům soud považoval též za stěžejní skutečnost, že na jejich neoprávněné užívání byla žalovaná opakovaně upozorněna ze strany žalobce, přičemž tato díla byla na serveru žalované stále přístupná i po vydání rozhodnutí odvolacího soudu.²³ Nejvyšší soud navíc konstatoval, že tato povinnost nesměruje jen k ukončení porušování nebo ohrožování práva, ale i dalšímu zabránění.^{24,25} Nejvyšší soud tak potvrdil rozsudek odvolacího soudu a dovolání zamítl.²⁶

Autorka: AKar

¹⁴ Aplikace daného ustanovení by taktéž znemožnila žalované domáhat se omezení odpovědnosti poskytovatele služby informační společnosti podle § 5 odst. 1 z. č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti (viz bod č. 91 anotovaného rozhodnutí).

¹⁵ Bod č. 142 anotovaného rozhodnutí.

¹⁶ Například tím, že by se žalovaná sama podílela na výběru zpřístupněných souborů (viz. bod 142 anotovaného rozhodnutí).

¹⁷ Bod č. 89 - 90 anotovaného rozhodnutí.

¹⁸ Nejvyšší soud posuzoval také možný záměr žalované účastnit se na neoprávněném sdělování daných děl veřejnosti, přičemž konstatoval, že skutečnost, že poskytovatel ví neoprávněném zpřístupňována díla prostřednictvím jeho služby sama o sobě nevede k aplikaci daného ustanovení (viz bod. č. 89 a 146 anotovaného rozhodnutí).

¹⁹ Dané ustanovení stanovuje zákaz poskytování služby, kterou využívají třetí osoby (uživatelé) k porušování nebo ohrožování práva autora.

²⁰ Bod č. 93 anotovaného rozhodnutí.

²¹ Uživatelé tak ve značné míře skutečně činí.

²² Bod č. 155 anotovaného rozhodnutí.

²³ Bod č. 157 anotovaného rozhodnutí.

²⁴ Bod č. 158 anotovaného rozhodnutí.

²⁵ Uložení této povinnost přitom nijak nevylučuje ani právní úprava omezení odpovědnosti za obsah uložených informací podle § 5 odst. 1 z. č. 480/2004 Sb. o některých službách informační společnosti (viz. bod č. 158 anotovaného rozhodnutí).

²⁶ Bod č. 165 a 177 anotovaného rozhodnutí.

OCHRANA OBSAHU PRÁVNÍCH INFORMAČNÍCH SYSTÉMŮ

Soud: Ústavní soud
Věc: I. ÚS 3150/21
Datum: 19. 7. 2022
Dostupnost: usoud.cz

Ve sporu mezi tvůrci právních informačních systémů ASPI a CODEXIS bylo společnosti ATLAS Consulting uloženo předběžné opatření znepřístupnit ve svém právním informačním systému CODEXIS Sbírky zákonů z let 1918-1944.²⁷ Předběžné opatření se opíralo o závěr, že přeepsané texty sbírek v systému ASPI a CODEXIS vykazují shodné nesprávnosti v míře vylučující náhodu.²⁸

O předběžném opatření bylo rozhodnuto před Krajským soudem v Ostravě a bylo dále potvrzeno také Vrchním soudem v Olomouci.²⁹ V ústavní stížnosti pak společnost ATLAS Consulting namítla, že uložený zákaz zpřístupnit Sbírky zákonů z let 1918-1944 je plošný a netýká se jen převzatých předpisů a skenů společnosti Wolters Kluwer.³⁰

Obdobný návrh na předběžné opatření pak mířilo také k tvůrci právního systému BECK-ONLINE, kdy však Městský soud v Praze návrh zamítl, neboť společnost Wolters Kluwer neprokázala naplnění podmínky naléhavosti potřeby zatímní úpravy poměru účastníků.³¹ Podobně i v případě ATLAS Consulting byla absence této potřeby namítána ústavní stížností, neboť od zařazení do informačního systému uběhlo přes 16 let.³²

ATLAS Consulting namítala porušení řady práv, zejm. porušení práva na právní ochranu a práva na podnikání.³³ ÚS však dovodil, že příslušné soudy

²⁷ Bod 1 anotovaného rozhodnutí.

²⁸ Bod 4 anotovaného rozhodnutí.

²⁹ Bod 3 anotovaného rozhodnutí.

³⁰ Bod 5 anotovaného rozhodnutí.

³¹ Bod 9 anotovaného rozhodnutí.

³² Tamtéž.

³³ Bod 5–9 anotovaného rozhodnutí.

se zabývaly veškerými nutnými otázkami k uložení předběžného opatření vč. pečlivého vypořádání se s otázkou přiměřenosti.³⁴

Ústavní rozhodnutí zdařile rekapituluje myšlenkové pochody rozhodujících soudů. Přesto však zůstává paradoxní, že předběžné opatření bylo v tomto případě přiměřené, ačkoliv v řízení proti BECK-ONLINE přiměřené nebylo.

Zásadní pro budoucí řešení však zůstává právní titul pro ochranu informací v informačních právních systémech. Sbírký zákonů jsou jako právní předpis vyloučeny z ochrany autorského práva dle § 3 autorského zákona. Je pak otázkou, zda autorský zákon skutečně chrání legislativní text, kde jsou záměrně umístěny gramatické chyby a jiné typografické úpravy. Bylo by však nesprávné označit typografickou úpravu textu za tvůrčí činnost dle § 2 autorského zákona.

Cílem tohoto příspěvku však zásadně není detailně rozvádět možnosti autorskoprávní či jiné právní ochrany právních předpisů. Samotné rozhodnutí zároveň naznačuje, že zásadním sporným bodem bude nekalosou-
těžní nárok.³⁵

Autor: OW

VZTAH MEZI ZÁKLADNÍMI LIDSKÝMI PRÁVY A PRÁVEM DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ

Soud: Evropský soud pro lidská práva
Věc: 885/12 (Safarov proti Azerbajdžánu)
Datum: 1. 9. 2022
Dostupnost: hudoc.echr.coe.int

Pan Safarov vydal v roce 2009 knihu,^{36,37} jejíž elektronickou verzi o rok později publikovala nezisková organizace *Irali* bezplatně a bez souhlasu au-

³⁴ Bod 18 anotovaného rozhodnutí.

³⁵ Bod 5 anotovaného rozhodnutí.

³⁶ Jednalo se o knihu s názvem “Changes in the ethnic composition of the people of Irevan Governorate in the nineteenth and twentieth centuries”.

³⁷ Bod 5 anotovaného rozhodnutí.

tora.³⁸ Autor Irali informoval o porušení svých autorských práv, Irali žaloval a požadoval stažení knihy, ke kterému následně došlo (v tu dobu už došlo ke 417 stažení).³⁹ Postupně případ prošel všemi instancemi soudní soustavy v Ázerbájdžánu s tím, že autorovi nikde nebylo vyhověno. Argumentace tamních soudů byla založena na faktu, že zveřejnění díla spadá pod jednu ze zákonných výjimek a že zveřejněním díla autor uplatnil své právo na sdělení veřejnosti (soud poukazoval na vyčerpání práva).⁴⁰

Na základě výše uvedených skutečností se Safarov rozhodl, že i když nezisková společnost neměla v úmyslu nijak komercializovat jeho knihu, tak zasáhla publikací předmětné knihy do jeho autorských práv. V roce 2011 autor podal žalobu k Evropskému soudu pro lidská práva na základě porušení čl. 1 protokolu 1 k Evropské úmluvě o ochraně lidských práva (dále jen Úmluva).⁴¹

Pro zodpovězení výše nastíněného problému bylo nutné zhodnotit, zda porušení práv duševního vlastnictví spadá pod předmětný článek Úmluvy. Soud toto potvrdil. Dále soud konstatoval, že došlo k porušení práv a tamní soudy špatně aplikovaly právo v kontextu pokojného užívání autorova majetku a podřazení jednání Irali pod zákonné výjimky.⁴² Soud i připomněl, že stát má pozitivní obligaci k zaručení pokojného užívání majetku.⁴³ Poslední bod, kterému se soud věnoval bylo vyčerpání práva sdělení veřejnosti ve smyslu čl. 6 Smlouvy WIPO o autorské právu skrze knižní publikaci. Soud v tomto kontextu dospěl k závěru, že vytištěním a distribucí knihy není vyčerpáno právo pro sdělení veřejnosti na jiném novém médiu (e-kniha).⁴⁴

Evropský soud pro lidská práva Safarovi vyhověl a zdůraznil, že žádné vnitrostátní pravidlo nemůže chránit nestátní organizaci před zbavením od-

³⁸ Bod 6 anotovaného rozhodnutí.

³⁹ Bod 7-8 anotovaného rozhodnutí.

⁴⁰ Body 9-13 anotovaného rozhodnutí.

⁴¹ „Každá fyzická nebo právnická osoba má právo pokojně užívat svůj majetek...“

⁴² Body 32- 35 anotovaného rozhodnutí.

⁴³ Bod 30 anotovaného rozhodnutí.

⁴⁴ Bod 35 anotovaného rozhodnutí.

povědnosti za porušení práv duševního vlastnictví.⁴⁵ Vzhledem k délce procesu (více než 10 let) a faktu, že Safarov místo požadovaného odškodnění 128 286 EUR získal pouze 5 000 EUR, se jedná spíše ale o Pyrrhovo vítězství.⁴⁶

Za pozornost v kontextu tohoto rozhodnutí stojí, že Evropský soud pro lidská práva zasáhl do aplikace a výkladu vnitrostátních právních předpisů vnitrostátními soudy a rozhodl proti nim, ačkoli jeho pravomoc je v tomto ohledu značně omezená. Krom toho rozhodnutí nejen potvrzuje, že porušení práv duševního vlastnictví je zásahem do lidských práv, ale ilustruje i jejich vzájemný vztah.

Autorka: AB

SPRÁVA SYSTÉMU SPRAVEDLIVÉ ODMĚNY V PŘÍPADĚ ROZMNOŽENINY PRO SOUKROMOU POTŘEBU

Soud: Soudní dvůr Evropské unie

Věc: C-263/21

Datum: 8. 9. 2022

Dostupnost: curia.europa.eu

Federace španělského digitálního průmyslu před španělskými soudy požadovala zrušení některých ustanovení královského dekretu, kterým se provádí španělský zákon o duševním vlastnictví.⁴⁷ Spor se konkrétně týkal systému spravedlivé náhrady za soukromé kopírování.⁴⁸

Španělský systém konkrétně svěřuje funkci správce systému spravedlivé odměny soukromé osobě, kterou zřizují a kontrolují organizace kolektivní správy, a to z titulu zákona. Systém pak spočívá ve výběru odměny za soukromé rozmnožování v souladu s čl. 5 odst. 2 písm. b) InfoSoc směrnice.⁴⁹

⁴⁵ Bod 36 anotovaného rozhodnutí.

⁴⁶ Body 41-43 anotovaného rozhodnutí.

⁴⁷ Bod 15 anotovaného rozhodnutí.

⁴⁸ Bod 16 anotovaného rozhodnutí.

⁴⁹ Bod 17 anotovaného rozhodnutí.

Nejvyšší španělský soud přerušil původní řízení a podal k Soudnímu dvoru předběžné otázky týkající se výkladu výjimky pro soukromé rozmnožování a příslušné náhrady.⁵⁰ Soudní dvůr byl dotázán zejm. na to, zda je možné provádět správu poplatku soukromou osobou založenou a spravovanou kolektivními správci a zda si taková osoba může vyžádat informace, vč. informací účetních, od osob žádajících o osvobození od povinnosti platit spravedlivou odměnu.⁵¹

K první předběžné otázce Soudní dvůr shledal, že systém spravedlivé odměny může spravovat i soukromá osoba založená a kontrolovaná kolektivními správci.⁵² Soudní dvůr vyložil, že správa spravedlivé odměny spadá do úkolů kolektivních správců a že španělská právní úprava může splnit cíl jednoduchosti a účinnosti, z něhož mají prospěch i plátcí odměny.⁵³ Soud současně zdůraznil, že osvědčení o osvobození a vrácení odměny musí být poskytnuty včas na základě objektivních kritérií, které neumožňují vlastní diskreci rozhodující osoby.⁵⁴

K druhé předběžné otázce Soudní dvůr dovodil, že možnost vyžádat si informace je nedílnou součástí výjimky pro soukromé rozmnoženiny.⁵⁵ Za nežádoucí přímo označil situaci, kdy pro důvěrnost obchodního účetnictví lze odmítnout přístup k informacím nezbytným pro správu spravedlivé odměny.⁵⁶ Rozsah informací však musí být striktně nezbytný pro posouzení výše či osvobození od odměny.⁵⁷

Rozhodnutí Soudního dvoru může být, i napříč odlišnému národnímu uspořádání, dobrým vodítkem při výkladu § 25 autorského zákona, které režim spravedlivé odměny za rozmnoženiny pro osobní potřebu zavádí v českém prostředí, a to zejm. rozsahu práva na informace. Přesto nelze očekávat významné otřesy v již zavedeném systému.

⁵⁰ Bod 24 anotovaného rozhodnutí.

⁵¹ Tamtéž.

⁵² Bod 58 anotovaného rozhodnutí.

⁵³ Body 48 a 49 anotovaného rozhodnutí.

⁵⁴ Bod 53 anotovaného rozhodnutí.

⁵⁵ Bod 68 anotovaného rozhodnutí.

⁵⁶ Bod 75 anotovaného rozhodnutí.

⁵⁷ Bod 73 anotovaného rozhodnutí.

Autor: OW

ZNEPLATNĚNÍ OCHRANNÉ ZNÁMKY NA ZÁKLADĚ PROTINÁVRHU KE ZPĚTVZATÉ ŽALOBĚ

Soud: Soudní dvůr Evropské unie

Věc: C-256/21

Datum: 13. 10. 2022

Dostupnost: curia.europa.eu

Společnost KP byla vlastníkem ochranné známky Evropské unie ve třídách 35, 41 a 43 ve smyslu Niceské dohody k pojmu „Apfelzügle“ (speciální označení vozu pro sklizeň jablek) od roku 2017.⁵⁸ V roce 2018 zveřejnili TV, provozovatel ovocnářské farmy, a obec Bodman-Ludwigshafen propagační informace o sklizni a ochutnávce jablek v rámci Apfelzügle.⁵⁹ V reakci na tuto událost KP podal u zemského soudu v Mnichově žalobu pro porušení práv z ochranné známky a domáhal se toho, aby bylo TV a obci Bodman-Ludwigshafen zakázáno používat výraz „Apfelzügle“ pro služby, na které se vztahuje jeho ochranná známka. TV a obec Bodman-Ludwigshafen u téhož soudu podaly protinávrhy na prohlášení neplatnosti napadené ochranné známky.⁶⁰ Následně vzal KP svou žalobu zpět.⁶¹ Nicméně protistrany na svých návrzích na zneplatnění ochranné známky trvaly a soud jejich návrhu částečně vyhověl a známku částečně zneplatnil.⁶² Proti tomuto závěru se obec odvolala a domáhala se prohlášení úplné neplatnosti.⁶³

Vrchní soud vyjádřil pochybnosti o tom, zda soud pro ochranné známky EU může o takovém protinávrhu rozhodnout, došlo-li ke zpětvzetí

⁵⁸ Bod 18 anotovaného rozhodnutí.

⁵⁹ Bod 19 anotovaného rozhodnutí.

⁶⁰ Bod 20 anotovaného rozhodnutí.

⁶¹ Bod 21 anotovaného rozhodnutí.

⁶² Bod 22 anotovaného rozhodnutí.

⁶³ Bod 23 anotovaného rozhodnutí.

žaloby pro porušení práv, na jejímž základě byl protinávrh podán,⁶⁴ a položil v tom smyslu Soudnímu dvoru předběžnou otázku.⁶⁵

Soudní dvůr se primárně zabýval smyslem a účelem „protinávru“ v kontextu nařízení o ochranné známce,^{66,67} Argumentace soudu byla založena na čtyřech kritériích. Nejprve se soud věnoval tomu, že podle jednotného práva EU a zásady rovnosti se musí pojmy práva EU vykládat autonomně a jednotně.⁶⁸ Za druhé se soud provedl jazykový výklad a dospěl k tomu, že pojem protinávrh označuje „vzájemnou žalobu podanou žalovaným v řízení, které proti němu podal žalobce u téhož soudu“.⁶⁹ Třetí hledisko se týkalo kontextu, v němž se termín historicky vyskytoval.⁷⁰ Závěrem Soudní dvůr zhodnotil, že pojem "vzájemná žaloba" je třeba chápat jako opravný prostředek, který je podmíněn provedením žaloby pro porušení práv, a je tedy spojen právě s touto žalobou. Přesto je však na hlavní žalobě nezávislý a při jejím zpětvzetí nadále existuje.⁷¹

Na základě výše uvedeného Soudní dvůr došel k tomu, že je možné rozhodovat i o platnosti ochranné známky na základě protinávru ke zpětvzaté žalobě.⁷² Mimo to Soudní dvůr zdůraznil, že „nutit účastníka řízení, který podal protinávrh, aby v případě zpětvzetí hlavní žaloby zahájil řízení u EUIPO za účelem zajištění toho, že se již nebude muset v budoucnu vůči hlavnímu žalobci bránit, by bylo v rozporu se zásadou hospodárnosti řízení.“⁷³

Autorka: AB

⁶⁴ Body 26-28 anotovaného rozhodnutí.

⁶⁵ Bod 29 anotovaného rozhodnutí.

⁶⁶ Nařízení 2017/1001.

⁶⁷ Bod 31 anotovaného rozhodnutí.

⁶⁸ Bod 32 anotovaného rozhodnutí.

⁶⁹ Body 35- 36 anotovaného rozhodnutí.

⁷⁰ Body 37 – 41 anotovaného rozhodnutí.

⁷¹ Bod 53 anotovaného rozhodnutí.

⁷² Bod 58 anotovaného rozhodnutí.

⁷³ Bod 56 anotovaného rozhodnutí.

2. SOUKROMÍ A OSOBNÍ ÚDAJE

VYMÁHÁNÍ GDPR JINÝM NEŽ VEDOUCÍM DOZOROVÝM ÚŘADEM PRO PŘESHraničNÍ ZPRACOVÁNÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Soud: Soudní dvůr Evropské unie

Věc: C-645/19

Datum: 15. 6. 2021

Dostupnost: curia.europa.eu

Předkladatelem je odvolací belgický soud, který řešil případ neoprávněného shromažďování osobních údajů uživatelů společností Facebook Ireland, Facebook Belgium a Facebook Inc. Toho se měla společnost dopustit mimo jiné prostřednictvím cookies, různých „social plugins“ (tlačítko „To se mi líbí“ nebo „Sdílet“) a pixelů.⁷⁴

Původní řízení bylo zahájeno belgickým úřadem zřízeným na základě zákona provádějícího směrnici 95/46.⁷⁵ V odvolacím řízení, které probíhalo již za účinnosti GDPR, nastoupil jako právní nástupce původního žalobce nový dozorový úřad a vznikly pochyby o jeho příslušnosti.

Předkládající soud v souvislosti s tím předložil Soudnímu dvoru šest předběžných otázek. První otázkou bylo, zda dozorový úřad může podat podnět k zahájení soudního řízení pro porušení GDPR v souladu s čl. 58 odst. 5 v rozsahu přeshraničního zpracování, ačkoli není vedoucím dozorovým úřadem.⁷⁶ Další otázky byly zaměřeny na to, jak může odpověď na první otázku ovlivnit umístění hlavní provozovny zpracovatele, vůči kterým provozovněm směřuje žaloba podaná dozorovým orgánem, zda je relevantní čas podání žaloby před účinností GDPR a zda čl. 58 odst. 5 GDPR má přímý účinek.⁷⁷ Poslední otázka byla, jestli by se mohlo rozhodnutí dozorového úřadu podle předchozích otázek lišit od rozhodnutí vedoucího dozorové-

⁷⁴ Bod 30 anotovaného rozhodnutí.

⁷⁵ Bod 29 anotovaného rozhodnutí.

⁷⁶ Bod 42 anotovaného rozhodnutí.

⁷⁷ Bod 42 anotovaného rozhodnutí.

ho úřadu. Tato otázka byla ovšem Soudním dvorem odmítnuta pro svůj konzultační charakter a nenávaznost na případ.⁷⁸

Jádrem tohoto rozhodnutí je odpověď Soudního dvoru na první otázku – přijetí obecné možnosti kteréhokoliv dozorového úřadu vymáhat GDPR v případech přeshraničního zpracování osobních údajů není možné.⁷⁹ Soudní dvůr tento závěr podepřel argumentem, že jinak by byl institut „jedineho kontaktního místa“ nadbytečný společně s pravidly pro místní příslušnost obsaženými v čl. 56 GDPR.⁸⁰

Soudní dvůr zdůraznil, že i jiný, než vedoucí dozorový úřad může zahájit soudní řízení podle čl. 61 odst. 8 a čl. 66 odst. 2 GDPR. Jedná se o naléhavé případy nebo případy s převážným dopadem do státu ve kterém sídlí dozorový úřad.⁸¹ Soudní dvůr ponechal rozhodnutí, zda šlo o jeden z naléhavých případů, na odvolacím soudě v Belgii, ale obecně odmítl, že by mohl jiný než vedoucí dozorový úřad zahájit soudní řízení s provozovny zpracovatele mimo svou místní příslušnost.

Na zbylé otázky Soudní dvůr odpověděl následovně: umístění hlavní provozovny zpracovatele nijak neovlivní výkon pravomocí jiného než vedoucího dozorového úřadu.⁸² Pokud může dozorový úřad zahájit řízení podle čl. 58 odst. 5, může jej zahájit, jak proti provozovně na území státu, ve kterém sídlí, tak proti jiné, i hlavní, provozovně.⁸³ Co se týče účinnosti GDPR, je možné řízení rozdělit a pokračovat pro část podle směrnice 95/46, a pro porušení po 25. květnu 2018 podle GDPR.⁸⁴ V obou případech bude ovšem stranou sporu dozorový úřad. A jako poslední, že samozřejmě GDPR jako nařízení zakládá přímý účinek i bez provedení do zákona, a to i v případě čl. 58 odst. 5.⁸⁵

⁷⁸ Bod 118 anotovaného rozhodnutí.

⁷⁹ Bod 63 anotovaného rozhodnutí.

⁸⁰ Bod 65 anotovaného rozhodnutí.

⁸¹ Bod 71 anotovaného rozhodnutí.

⁸² Bod 84 anotovaného rozhodnutí.

⁸³ Bod 96 anotovaného rozhodnutí.

⁸⁴ Bod 105 anotovaného rozhodnutí.

⁸⁵ Bod 113 anotovaného rozhodnutí.

Soudní dvůr tedy rozhodl, že jiný, než vedoucí dozorový úřad může zahájit při přeshraničním zpracování dat soudní řízení jen ve výjimečných případech.

Autor: ME

ZVEŘEJNĚNÍ INFORMACÍ O SLUČITELNOSTI ZÁJMŮ A OCHRANA OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Soud: Soudní dvůr Evropské unie
Věc: C-184/20 (Vyriausioji tarnybinės etikos komisija)
Datum: 1. 8. 2022
Dostupnost: curia.europa.eu

Litevská Ústřední komise je orgánem veřejné moci, který vymáhá povinnosti vycházející ze zákona o slučitelnosti zájmů a shromažďuje a zveřejňuje prohlášení o soukromých zájmech. Předkládací soud vyjádřil pochybnosti o povinnostech vyplývajících ze zákona o slučitelnosti zájmů s právní úpravou ochrany osobních údajů, a to zejména proto, že povinná osoba musela předkládat informace týkající se soukromých zájmů rovněž jejich blízkých osob a tyto informace byly dále publikovány online. Dle předkládacího soudu pak právě publikace těchto informací online není vzhledem k účelu dosažení transparentnosti nezbytná.

Soudní dvůr zodpovídal dvě předběžné otázky. První se týkala právního titulu pro zpracování osobních údajů uvedeného v čl. 6 odst. 1 písm. e) při aplikaci požadavku vyplývajícího z čl. 6 odst. 3, že právo členského státu musí splňovat cíl veřejného zájmu a musí být přiměřené sledovanému legitimnímu cíli. Otázkou bylo, zda tato úprava brání národní právní úpravě, která ukládá povinnost zveřejňovat výše uvedené informace online. Druhá otázka pak cílí stejným směrem, jako otázka první, ale specificky ve vztahu ke zpracování zvláštních kategorií osobních údajů podle čl. 9 GDPR.

V úvodu své argumentace Soudní dvůr zdůrazňuje, že se hodnocení případu týká pouze zveřejňování informací online, a ne jejich sběru Ústřední komisí. Soudní dvůr ve své argumentaci předně konstatuje, že popsaná

činnost zpracování osobních údajů probíhá na základě právní povinnosti, a tedy právním titulem pro zpracování je čl. 6 odst. 1 písm. c) GDPR.⁸⁶ I při té je však nezbytné naplnit požadavky čl. 6 odst. 3 GDPR. Soudní dvůr uznává důležitost veřejného zájmu na boji proti korupci.⁸⁷ Zpracování, které k tomuto cíli směřuje je tak bez pochyby legitimní.⁸⁸ Ovšem, ačkoli je publikace informací online způsobila tento cíl naplnit,⁸⁹ tato praxe již neprojde druhým krokem testu proporcionality, protože nenaplní požadavky na vyvážené poměření⁹⁰ ve smyslu předchozí judikatury,⁹¹ a to i s přihlédnutím k obecným zásadám ochrany osobních údajů, jako je princip minimalizace.⁹²

V kontextu hodnocení druhé položené otázky dospěl Soudní dvůr k závěru, že se jedná o zpracování zvláštních kategorií osobních údajů ve smyslu čl. 9 GDPR i tehdy,⁹³ pokud je možné z publikovaných informací zvláštní kategorie osobních údajů dovodit nepřímou, byť samotné publikované informace tyto údaje přímo neobsahují.⁹⁴ Soudní dvůr tak potvrdil nezbytnost široké interpretace pojmů obsažených v GDPR.

Soudní dvůr opět jednoznačně potvrdil nezbytnost precizního hledání rovnováhy kolidujících práv, když uzavřel, že při vyhodnocování oprávněnosti existence právní úpravy, která zakládá povinnost zveřejňovat osobní údaje online, je nezbytné vyvažovat s kolidujícími právy všechny jednotlivé poskytované údaje ve vztahu k účelu, kterého má být dosaženo.

Autor: JM

⁸⁶ Bod 71 anotovaného rozhodnutí.

⁸⁷ Body 74-78 anotovaného rozhodnutí.

⁸⁸ Bod 80 anotovaného rozhodnutí.

⁸⁹ Bod 83 anotovaného rozhodnutí.

⁹⁰ Bod 112 anotovaného rozhodnutí.

⁹¹ Rozsudek ze dne 5. dubna 2022, *Commissioner of An Garda Síochána a další*, C-140/20, EU:C:2022:258, bod 52.

⁹² Bod 93 anotovaného rozhodnutí.

⁹³ Bod 128 anotovaného rozhodnutí.

⁹⁴ Bod 120 anotovaného rozhodnutí.

PŘÍPUSTNOST VNITROSTÁTNÍHO SYSTÉMU DATA RETENTION PRO OCHRANU KAPITÁLOVÉHO TRHU

Soud: Soudní dvůr Evropské unie
Věc: C-339/20 a C-397/20
Datum: 20. 9. 2022
Dostupnost: curia.europa.eu
Souvislost s: *Tele2 Sverige a Watson a další*

Francie zavedla v reakci na unijní právo proti zneužívání kapitálového trhu⁹⁵ systém data retention.⁹⁶ Provozní údaje byly uchovávány plošně po dobu jednoho roku a přístup k nim měl na vyžádání mj. francouzský úřad pro finanční trhy. V roce 2014 bylo proti VD a SR zahájeno vyšetřování pro podezření ze spáchání trestných činů obchodování zasvěcených osob a praní peněz,⁹⁷ přičemž obvinění bylo postaveno primárně na provozních údajích získaných od provozovatelů služeb elektronických komunikací.⁹⁸

VD a SR podali k odvolacímu soudu v Paříži stížnost, ve které namítali porušení čl. 15/1 směrnice 2002/58 ve spojení s články 7, 8, 11 a 52 Listiny. Soud však tyto stížnosti s odkazem na unijní právo odmítl.⁹⁹ VD a SR tedy podali kasační stížnost.¹⁰⁰ Kasační soud v tomto odkázal na případ *Conseil constitutionnel*, ve kterém byl sice takový přístup vyšetřovatelů Úřadu pro finanční trhy k provozním údajům vyhodnocen jako protiústavní

⁹⁵ Primárně se jednalo o čl. 12 odst. 2 písm. a) a d) směrnice 2003/6, o obchodování zasvěcených osob a manipulaci s trhem (zneužívání trhu), a čl. 23 odst. 2 písm. g) a h) nařízení č. 596/2014 (o zneužívání trhu) a o zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/6/ES a směrnic Komise 2003/124/ES, 2003/125/ES a 2004/72/ES.

⁹⁶ Body 20 až 25 anotovaného rozhodnutí.

⁹⁷ Body 26 až 29 anotovaného rozhodnutí.

⁹⁸ Body 27 a 30 anotovaného rozhodnutí.

⁹⁹ Soud odkázal primárně na čl. 23 odst. 2 písm. h) nařízení č. 596/2014 o zneužívání trhu, který umožňuje příslušným orgánům požadovat, pokud to není v rozporu s vnitrostátními právními předpisy, stávající záznamy o datových přenosech v držení provozovatelů služeb elektronických komunikací v případech, kdy existuje důvodné podezření z porušení zákazu obchodování zasvěcené osoby podle čl. 14 písm. a) a b) tohoto nařízení a kdy tyto záznamy mohou být relevantní pro vyšetřování týkající se tohoto porušení. Viz body 30 a 31 anotovaného rozhodnutí.

¹⁰⁰ Body 32 až 34 anotovaného rozhodnutí.

a bez odpovídajících záruk proti zneužití, ale s ohledem na zjevně nepřiměřené důsledky zrušení dotčeného ustanovení bylo zrušení odloženo do 31. 12. 2018.¹⁰¹

Kasační soud tak podal v kontextu souvisejících rozhodnutí¹⁰² předběžné otázky ohledně toho, zda

- 1) unijní právo¹⁰³ umožňuje vnitrostátnímu zákonodárci nařídít provozovatelům elektronických komunikací povinnost dočasného, avšak nerozlišujícího uchovávání provozních údajů pro případ důvodného podezření ze zneužívání trhu,
- 2) je v případě nesouladu francouzských předpisů s unijním právem možné dočasně zachovat účinky těchto předpisů ve snaze zabránit právní nejistotě a využít již shromážděné osobní údaje,
- 3) může vnitrostátní soud dočasně zachovat účinky právních předpisů, aby správní orgán získal údaje o připojení osob bez předchozího zkoumání ze strany soudu nebo jiného nezávislého správního orgánu?¹⁰⁴

K první otázce Soudní dvůr konstatoval, že daná ustanovení toliko vymezují pravomoc uvedeného orgánu požadovat údaje, které mají operátoři již k dispozici, ale nejedná se o možnost vnitrostátního zákonodávce zavést povinnost uchovávat takové záznamy v analogii k data retention.¹⁰⁵ Dále dodává, že povinnosti pro uchovávání údajů jsou daným nařízením stanoveny toliko vyjmenovaným finančním subjektům a nikomu jinému.¹⁰⁶ Stran druhé a třetí otázky Soudní dvůr připomněl a upozornil na přednost unijního práva před vnitrostátním a související povinnost vnitrostátních soudů

¹⁰¹ Tamtéž.

¹⁰² Jednalo se primárně o úvahy vyplývající z bodů 112 a 125 rozsudku ze dne 21. prosince 2016, *Tele2 Sverige a Watson a další* (C-203/15 a C-698/15, EU:C:2016:970).

¹⁰³ Konkrétně čl. 12 odst. 2 písm. a) a d) směrnice 2003/6 a čl. 23 odst. 2 písm. g) a h) nařízení č. 596/2014.

¹⁰⁴ Body 38 až 46 anotovaného rozhodnutí.

¹⁰⁵ Body 65 až 70 anotovaného rozhodnutí.

¹⁰⁶ Bod 75 anotovaného rozhodnutí.

upustit od aplikace jakýchkoliv konkurujících vnitrostátních ustanovení bez dalšího.¹⁰⁷

Na základě výše uvedeného tak Soudní dvůr, i v kontextu dalších rozhodnutí,¹⁰⁸ konstatoval protiprávnost Francií zavedeného plošného a nerozlišujícího uchovávání provozních údajů za účelem ochrany kapitálového trhu¹⁰⁹ a nepřipustil možnost odloženého účinku zrušení této povinnosti, stejně jako konstatoval nemožnost použití takto získaných důkazů v rámci trestního řízení. Jedná se tak o další důležitý krok vývoje souladu principů systému data retention s unijním právem.

Autor: JV

NÁRODNÍ BEZPEČNOST A PŘEDCHÁZENÍ TRESTNÉ ČINNOSTI JAKO DŮVODY PRO UCHOVÁVÁNÍ PROVOZNÍCH A LOKALIZAČNÍCH ÚDAJŮ

Soud: Soudní dvůr Evropské unie
Věc: C-793/19 a C-794/19
Datum: 20. 9. 2022
Dostupnost: curia.europa.eu
Souvislost s: *Tele2 Sverige a Watson a další*

Německé společnosti SpaceNet a Telekom Deutschland jsou poskytovateli veřejně dostupných služeb internetového připojení. U správního soudu na-

¹⁰⁷ Body 97 a 98 anotovaného rozhodnutí. Je sice pravdou, že Soudní dvůr v minulosti umožnil odklad účinku unijní legislativy, který by jinak způsobil problémy v rámci energetické sítě (viz rozsudek ze dne 5. dubna 2022, Commissioner of An Garda Síochána a další, C-140/20, EU:C:2022:258, bod 119 a citovaná judikatura), ale jednalo se o naprosto výjimečnou situaci způsobenou procesním opomenutím, v níž mohla být ohrožena kritická infrastruktura a základní funkce státu. Daný případ by místo toho prodlužoval existenci povinnosti uchovávat provozní údaje. Viz bod 99 anotovaného rozhodnutí.

¹⁰⁸ Jednalo se zejména o důvody z bodů 140 až 168 rozsudku ze dne 6. října 2020, La Quadrature du Net a další (C-511/18, C-512/18 a C-520/18, EU:C:2020:791), jakož i z bodů 59 až 101 rozsudku ze dne 5. dubna 2022, Commissioner of An Garda Síochána a další (C-140/20, EU:C:2022:258).

¹⁰⁹ Body 90 až 95 anotovaného rozhodnutí.

padly povinnost plošně uchovávat telekomunikační provozní a lokalizační údaje jejich zákazníků, kterou jim ukládá vnitrostátní právní úprava.¹¹⁰

Správní soud v Kolíně nad Rýnem rozhodl, že společnosti SpaceNet a Telekom Deutschland tuto povinnost nemají. Soud měl totiž za to, že vnitrostátní úprava stanovující povinnost údaje uchovávat je s ohledem na rozsudek ze dne 21. prosince 2016, *Tele2 Sverige a Watson a další v rozporu s unijním právem*.¹¹¹ Německo však tvrdilo, že se nejedná o plošné uchovávání.

Na základě opravného prostředku položil Spolkový správní soud předběžnou otázku¹¹² týkající se výkladu článku 15 směrnice 2002/58.

Soudní dvůr konstatoval, že by nastal rozpor s unijním právem v případě, pokud by vnitrostátní právní opatření ukládalo poskytovatelům veřejně dostupných služeb elektronických komunikací plošné a nerozlišující uchovávání provozních a lokalizačních údajů za účelem boje proti závažné trestné činnosti a předcházení závažnému ohrožení veřejné bezpečnosti, nicméně směrnice tomu nebrání v případě ohrožení národní bezpečnosti, které se jeví jako skutečné a aktuální nebo předvídatelné.¹¹³ Jak za účelem boje proti závažné trestné činnosti, tak v případě ohrožení národní bezpečnosti a předcházení závažnému ohrožení veřejné bezpečnosti je pak možné vymezit konkrétní kategorie údajů, které mohou být uchovávány.¹¹⁴ V těchto případech je možné i plošné a nerozlišující uchovávání údajů o totožnosti uživatelů a uchovávání IP adres, avšak pouze po dobu, kdy účel trvá.¹¹⁵ Nadto je dle Soudního dvoru možné vydat (přezkoumatelné) rozhodnutí, jež společnosti ukládá povinnost po vymezenou dobu provádět urychlené uchování provozních a lokalizačních údajů. Všechna výše uvedená opatření je možné zavést jen za předpokladu, že existují konkrétní pravidla pro zajištění naplnění hmotněprávních a procesních podmínek

¹¹⁰ Body 22 a 23 anotovaného rozhodnutí.

¹¹¹ Bod 24 anotovaného rozhodnutí.

¹¹² Bod 39 anotovaného rozhodnutí.

¹¹³ Bod 131 anotovaného rozhodnutí

¹¹⁴ Tamtéž.

¹¹⁵ Tamtéž.

a subjekty údajů mají k dispozici účinné záruky proti riziku zneužití.¹¹⁶ Soudní dvůr zároveň upozornil, že možnost uchovávání je výjimkou, a proto musí být článek 15 vykládán restriktivně.¹¹⁷

Autorka: KB

LEGITIMITA OMEZENÍ ZPRACOVÁNÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ V PRŮBĚHU VOLEB A OTÁZKA PŮSOBNOSTI GDPR

Soud: Soudní dvůr Evropské unie

Věc: C-306/21

Datum: 20. 10. 2022

Dostupnost: curia.europa.eu

Tento spor začal v průběhu bulharských voleb v roce 2021 kvůli omezujícím pokynům, které vydala bulharská Komise na ochranu osobních údajů (dále jen „KZLD“) a bulharská Ústřední volební komise (dále jen „CIK“) ohledně pořizování videozáznamů v rámci volebního procesu.¹¹⁸ To napadla Koalice demokratických stran (dále jen „Koalice“), která u první instance úspěšně dosáhla zrušení napadených částí pokynů, neboť správní soud v Sofii konstatoval, že se GDPR¹¹⁹ na tento případ vůbec neuplatní a pokyny tak postrádají právní základ.¹²⁰ Proti tomuto závěru KZLD a CIK podaly kasační stížnost a žádost o předložení předběžné otázky k Soudnímu dvoru ohledně použitelnosti unijního práva v tomto případě.

Bulharský Nejvyšší správní soud tak položil několik předběžných otázek, které se dají shrnout následovně:

¹¹⁶ Tamtéž.

¹¹⁷ Bod 57 anotovaného rozhodnutí.

¹¹⁸ Konkrétně byla média omezena v možnostech pořizovat videozáznamy jenom při zahájení volebního dne, jeho ukončení, oznámení výsledků hlasování, jakož i losování volebních pořadových čísel. Kromě médií nemohl žádný jiný účastník zpracovávat osobní údaje prostřednictvím videozáznamu, a to z důvodu neslučitelnosti jejich úlohy v rámci volebního procesu. Viz body 11 až 16 anotovaného rozhodnutí.

¹¹⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů)

¹²⁰ Body 16 až 18 anotovaného rozhodnutí.

- 1) Je možné použití GDPR na čistě vnitrostátní skutkový stav jako jsou volby do národního shromáždění?
- 2) Pokud ano, závisí použitelnost pouze na činnosti, pro kterou jsou osobní údaje generovány, resp. shromažďovány, což vede k závěru, že pozdější použitelnost je vyloučena?
- 3) Brání čl. 6 odst. 1 písm. e) GDPR a zásada proporcionality právní úpravě, která vylučuje či omezuje možnost, aby při zjišťování výsledků voleb byly ve volebních místnostech pořizovány jakékoliv videozáznamy?¹²¹

Soudní dvůr v případě působnosti GDPR konstatoval, že výjimky z působnosti je potřeba vykládat restriktivně¹²² a připomněl, že výjimka související s „činnostmi, které nespádají do působnosti práva Unie“ dopadá primárně na národní bezpečnost či společnou zahraniční a bezpečnostní politiku Unie.¹²³ Není tedy možné ji vykládat širěji než výjimku vyplývající z čl. 3 odst. 2 první odrážky směrnice 95/46.^{124,125} Pouhá skutečnost, že se jedná o činnost státu nebo orgánu veřejné moci (jako např. pořádání voleb) nepostačuje k tomu, aby se tato výjimka na takovou činnost automaticky vztahovala.¹²⁶ Stran zbývajících otázek Soudní dvůr připomněl, že GDPR umožňuje správcům zpracovávat osobní údaje v rámci plnění úkolu prováděného ve veřejném zájmu a při výkonu veřejné moci (čl. 6 odst. 1), stejně jako umožňuje dozorovým úřadům dočasně nebo trvale omezit zpracování osobních údajů včetně jeho zákazu, pokud je takový akt proporcionální.¹²⁷ K tomu Soudní dvůr dodává, že došlo sice k omezení zpracování osobních

¹²¹ Bod 24 anotovaného rozhodnutí.

¹²² V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 22. června 2021, *Latvijas Republikas Saeima* (Trestné body), C-439/19, EU:C:2021:504, bod 62 a citovaná judikatura. Dále viz body 30 až 35 anotovaného rozhodnutí.

¹²³ Body 36 a 37 anotovaného rozhodnutí.

¹²⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů

¹²⁵ Body 36 a 37 anotovaného rozhodnutí.

¹²⁶ Body 38 a 39 anotovaného rozhodnutí a dále viz rozsudek ze dne 22. června 2021, *Latvijas Republikas Saeima* (Trestné body), C-439/19, EU:C:2021:504, bod 66 a citovaná judikatura.

¹²⁷ Body 43 až 56 anotovaného rozhodnutí.

údajů, ale do možnosti účastníků přítomných ve volebních místnostech sledovat proces sčítání hlasů zasaženo nebylo.¹²⁸

Soudní dvůr tak uzavírá, že aplikace GDPR není vyloučena ze zpracování osobních údajů v průběhu voleb a že čl. 6 odst. GDPR nebrání tomu, aby došlo k přijetí proporcionalního omezujícího správního aktu.

Autor: JV

SOUHLAS S UVEDENÍM OSOBNÍCH ÚDAJŮ V ÚČASTNICKÉM SEZNAMU A JEHO ODVOLÁNÍ

Soud: Soudní dvůr Evropské unie
Věc: C-129/21
Datum: 27.10.2022
Dostupnost: curia.europa.eu

Stěžovatel, zákazník operátora Telenet,¹²⁹ požádal Proximus,¹³⁰ aby v účastnických seznamech¹³¹ neuváděla jeho kontaktní údaje. Pravidelnou aktualizací se však označení jeho údajů jako „důvěrné“ odstranilo a jeho údaje se v seznamech opět objevily. Na stěžovatelovu opětovnou žádost byly jeho údaje opět odstraněny.¹³²

Stěžovatel podal stížnost k APD,¹³³ která společnosti Proximus udělila nápravná opatření a peněžitou pokutu.¹³⁴ Proximus proti rozhodnutí APD

¹²⁸ Bod 57 anotovaného rozhodnutí.

¹²⁹ Poskytovatel veřejně dostupných telefonních služeb, dále také „telekomunikační operátor“.

¹³⁰ Společnost Proximus je belgický poskytovatel telekomunikačních služeb provozující účastnické seznamy.

¹³¹ Účastnické seznamy jsou veřejně dostupné účastnické seznamy a informační služby o účastnických číslech obsahující kontaktní údaje zákazníků telekomunikačních operátorů, jež telekomunikační operátoři provozovateli seznamů, v tomto případě tedy společnosti Proximus, pravidelně sdělují.

¹³² Body 21 až 26 anotovaného rozhodnutí.

¹³³ Belgický orgán pro ochranu údajů. Opatření a pokutu uložila jeho složka: oddělení pro spornou agendu při APD.

¹³⁴ Bod 29 anotovaného rozhodnutí.

podala žalobu¹³⁵ k odvolacímu soudu v Bruselu.¹³⁶ Soud řízení přerušil a položil Soudnímu dvoru čtyři předběžné otázky.¹³⁷

Zprv se soud ptá, zda má být právní úprava¹³⁸ vykládána tak, že je nutný souhlas účastníka ve smyslu GDPR ke zveřejnění jeho osobních údajů v účastnických seznamech, jež jsou zveřejňovány jejich provozovatelem i jinými poskytovateli.¹³⁹ Soudní dvůr v této věci prohlásil, že ke zveřejnění osobních údajů účastníka služeb operátora v účastnických seznamech zveřejňovaných odlišnými poskytovateli, je nutný souhlas¹⁴⁰ udělený danému operátorovi, nebo jinému poskytovateli.¹⁴¹ Pro využití dat pro odlišné účely, než které jsou jmenovány v souhlasu, je ovšem nutné získat souhlas nový.¹⁴² V okamžiku udělení souhlasu subjekt nemusí znát totožnost všech poskytovatelů zpracovávajících jeho osobní údaje.¹⁴³

Zadruhé byla položena otázka, zda čl. 17 GDPR brání tomu, aby byla žádost účastníka o výmaz z účastnických seznamů kvalifikována jako žádost o výmaz ve smyslu čl. 17 GDPR.¹⁴⁴ Soudní dvůr uvedl, že žádost o odstranění osobních údajů z účastnických seznamů představuje využití práva na výmaz ve smyslu čl. 17 GDPR.¹⁴⁵ Nejedná se tak o pouhou žádost o opravu údajů, jelikož nejde o nahrazení nepřesných ani doplnění neúplných údajů.¹⁴⁶

Zatřetí je Soudnímu dvoru kladena otázka, jestli mají být čl. 24 a čl. 5 odst. 2 GDPR vykládány tak, že brání vnitrostátnímu dozоровému orgánu,

¹³⁵ Ve sporu Proximus tvrdí, že účastníci musí požádat, aby v seznamech nebyli uvedeni. APD naopak tvrdí, že je vyžadován souhlas účastníků ve smyslu GDPR.

¹³⁶ Bod 30 anotovaného rozhodnutí.

¹³⁷ Bod 36 anotovaného rozhodnutí.

¹³⁸ Konkrétně čl. 12 odst. 2 směrnice 2002/58/ES ve spojení s čl. 2 písm. F této směrnice a článkem 95 GDPR.

¹³⁹ Bod 36 anotovaného rozhodnutí.

¹⁴⁰ Konkrétně souhlas ve smyslu čl. 4 bodu 11 GDPR.

¹⁴¹ Bod 56 anotovaného rozhodnutí.

¹⁴² Bod 50 anotovaného rozhodnutí.

¹⁴³ Bod 55 anotovaného rozhodnutí.

¹⁴⁴ Body 36 a 57 anotovaného rozhodnutí.

¹⁴⁵ Bod 71 anotovaného rozhodnutí.

¹⁴⁶ Body 68 a 69 anotovaného rozhodnutí.

aby z odpovědnosti v nich zakotvené vyvozoval, že správce musí zavést vhodná opatření, za účelem informování dalších správců¹⁴⁷ o odvolání souhlasu ze strany subjektu údajů dle čl. 6 ve spojení s čl. 7 GDPR.¹⁴⁸ Dle Soudního dvoru musí být ustanovení vykládána tak, že dozorový orgán po správci může vyžadovat přijetí zmíněných vhodných opatření,¹⁴⁹ což opírá zejména o úvahu, že pokud „řetězec“ správců zpracovává údaje na základě jediného souhlasu,¹⁵⁰ musí také všichni vymazat data na základě jediného odvolání.¹⁵¹

Začtvrté se nakonec soud ptá, zda musí být čl. 17 odst. 2 GDPR vykládán tak, že brání vnitrostátnímu dozorovému úřadu naříditi poskytovateli účastnických seznamů, po němž je požadováno, aby nezveřejňoval údaje určité osoby, přijetí vhodných opatření sloužících k informování provozovatelů internetových vyhledávačů o žádosti o výmaz údajů.¹⁵² Soudní dvůr uvedl nutnost výkladu, že uvedené ustanovení nebrání nařízení opatření.¹⁵³ Připomněl však nutnost zohlednění dostupných technologií a nákladů, jež provedení vyžaduje.¹⁵⁴

Autor: VJ

3. SOUTĚŽNÍ PRÁVO

SBĚR SOUHLASU SE ZPRACOVÁNÍM OSOBNÍCH ÚDAJŮ JAKO MOŽNÉ ZNEUŽITÍ DOMINANTNÍHO POSTAVENÍ

Soud: Soudní dvůr Evropské unie

¹⁴⁷ „Dalšími správci“ jsou myšleni telekomunikační operátor, který správci sdělil osobní údaje svého účastníka a další poskytovatele účastnických seznamů, kterým správce sám takové údaje poskytl.

¹⁴⁸ Body 36 a 72 anotovaného rozhodnutí.

¹⁴⁹ Bod 90 anotovaného rozhodnutí.

¹⁵⁰ Bod 75 anotovaného rozhodnutí.

¹⁵¹ Bod 89 anotovaného rozhodnutí.

¹⁵² Body 36 a 91 anotovaného rozhodnutí.

¹⁵³ Bod 99 anotovaného rozhodnutí. Soud však připomněl nutnost zohlednění dostupných technologií a nákladů na jejich provedení, které bude provádět příslušný orgán, viz bod 96 anotovaného rozhodnutí.

¹⁵⁴ Bod 96 anotovaného rozhodnutí.

Věc: C-377/20
Datum: 12. 5. 2022
Dostupnost: curia.europa.eu

V Itálii probíhalo rozvolnění trhu elektrizační soustavy. To znamenalo, že si podniky a domácnosti mohly nově vybrat svého dodavatele.¹⁵⁵ Před liberalizací trhu měla zákonný monopol na výrobu elektrické energie společnost ENEL¹⁵⁶ a tato byla také činná v její distribuci.¹⁵⁷ Společnost ENEL byla mateřskou společností SEN,¹⁵⁸ která v předmětném období zastupovala mezi 80-85 % domácností a mezi 70-75 % ostatních zákazníků na chráněném trhu. SEN získávala souhlasy s předáním osobních údajů, resp. se zasíláním obchodních nabídek. Tyto údaje následně byly předány společnosti EE,¹⁵⁹ další dceřiné společnosti ENEL,¹⁶⁰ a to za účelem, aby tito zákazníci mohli být společností EE osloveni při přechodu na volný trh. Souhlas rozlišoval mezi předáním údajů společností ze skupiny ENEL a třetím stranám.¹⁶¹

Italská Soudní rada podala k Soudnímu dvoru řadu předběžných otázek týkajících se výkladu článku 102 SFEU, konkrétně pojmu zneužití dominantního postavení a také pak unesení důkazního břemene.¹⁶² Soudní dvůr byl tedy dotázán na výklad, který měl Soudní radě pomoci rozhodnout, zda výše popsaný sběr souhlasů představuje protisoutěžní (vylučující) praktiku.

Dle čl. 102 SFEU je s vnitřním trhem neslučitelné, a proto zakázané, pokud to může ovlivnit obchod mezi členskými státy, aby jeden nebo více podniků zneužívaly dominantního postavení na vnitřním trhu nebo jeho podstatné části.

¹⁵⁵ Bod 4 anotovaného rozsudku.

¹⁵⁶ ENEL SpA.

¹⁵⁷ Bod 7 anotovaného rozsudku.

¹⁵⁸ Servizio elettrico Nazionale SpA.

¹⁵⁹ Enel Energia SpA.

¹⁶⁰ Z dostupných informací se jeví, že italské autority považovaly SEN a EE za jeden podnik ve smyslu čl. 102 SFEU. Viz bod 90 anotovaného rozsudku.

¹⁶¹ Bod 11 anotovaného rozsudku.

¹⁶² Bod 27 anotovaného rozsudku.

Soudní dvůr uvedl, že je nesporné, že každý podnik, který působí na volném trhu, má v rámci liberalizace trhu zájem na tom kontaktovat zákazníky chráněného trhu. Proto měl podnik, který společně tvořily SEN a EE, když zamýšlel převést obchodní informace (vč. osobních údajů) za úplatu společnosti EE, nabídnout tyto informace za stejných (nediskriminačních) podmínek i ostatním podnikům působícím na volném trhu. To z důvodu, aby nebyla narušena struktura účinné hospodářské soutěže. Proto je nutné, aby byl i souhlas se zpracováním osobních údajů formulován a získán nediskriminačním způsobem, a to pro všechny podniky na předmětném trhu.¹⁶³

Anotované rozhodnutí tak mimo jiné ukazuje na případy provázanosti úpravy pro ochranu osobních údajů s právem hospodářské soutěže.

Autor: JS

BUNDLING GOOGLE APLIKACÍ S OS ANDROID PŘEDSTAVUJE ZNEUŽITÍ DOMINANTNÍHO POSTAVENÍ

Soud: Soudní dvůr Evropské unie

Věc: T-604/18

Datum: 14. 9. 2022

Dostupnost: curia.europa.eu

Společnost Google, provozující vyhledávač Google Search, OS Android, aplikace Play Store a Chrome, pokutovala Komise za zneužití dominantního postavení na trhu OS pro mobilní zařízení v souvislosti s Android. Sankce čítá 4,3 miliard EUR.¹⁶⁴ Google LLC a její mateřská společnost Alphabet LLC se odvolaly.

Komise zahájila v roce 2015 řízení proti Google na základě stížností.¹⁶⁵ Rozhodla na základě podkladů dne 18. 7. 2018.¹⁶⁶ Google se obrátil na

¹⁶³ Body 94-96 anotovaného rozsudku.

¹⁶⁴ Body 1–20 rozhodnutí.

¹⁶⁵ Body 6–7 rozhodnutí.

¹⁶⁶ Rozhodnutí Komise C(2018) 4761 final ze dne 18. 7. 2018, Case AT.40099 – Google Android (Rozhodnutí Komise).

Soudní dvůr, a na základě veřejné výzvy se připojily zainteresované subjekty se svými stanovisky.¹⁶⁷ Ke Google se jich připojilo 5, ke Komisi 6, mezi nimi i český Seznam. Tribunál Soudního dvoru rozhodnul dne 14. 9. 2022.

Napadené rozhodnutí Komise posuzovalo, zda Google porušuje čl. 102 SFEU.¹⁶⁸ Komise porušení shledala v provázání (tzv. „*bundling*“) aplikací Google Search, Play Store, Chrome, ve způsobu licencování, a v odměňování výrobců zařízení s Android za podmínky, že nenainstalují žádný konkurenční vyhledávač.¹⁶⁹ Google napadnul závěry Komise a požadoval zrušit rozhodnutí nebo snížit pokutu.¹⁷⁰ Obě rozhodnutí jsou obsáhlá, protiargumenty Google pouze nastíním; díky provázání systému Android s předinstalovanými aplikacemi může Android poskytovat zadarmo a zveřejňovat jeho kód. Hlavní příjem Google je v získávání uživatelských dat pomocí aplikací.¹⁷¹ Google uvádí, že jako jediný poskytuje OS bez smlouvy s konkrétním výrobcem (oproti např. iOS od Apple), pouze za požadavku na instalaci svých aplikací. Tím údajně volnému trhu naopak pomáhá.

Odvolání je možné díky čl. 263 SFEU. Soudní dvůr víceméně potvrdil Rozhodnutí Komise. Google má dominantní postavení na trhu, dle testu SSNDQ¹⁷² by jeho uživatelé nepřešli k jinému OS i při zhoršení systému Android. Nelicencované OS jako iOS nejsou součástí stejného trhu.¹⁷³ Google ztěžuje vstup konkurence skrze předinstalovaný software, podobně viz *Microsoft v. Commission*.¹⁷⁴ Google nebrání instalaci konkurenčních aplikací, ale většina uživatelů k nim nepřejde.¹⁷⁵ Významný důkazní materiál k tomuto předložil český Seznam.¹⁷⁶ Praktiky Google mají negativní vliv na

¹⁶⁷ Body 21–24 rozhodnutí.

¹⁶⁸ Smlouva o fungování Evropské Unie.

¹⁶⁹ Čl. 1 Rozhodnutí Komise.

¹⁷⁰ Google napadnul Rozhodnutí Komise v šesti separátních bodech, viz bod 52 rozhodnutí.

¹⁷¹ Body 55–58 rozhodnutí.

¹⁷² „*A small but significant non-transitory decrease in quality*“

¹⁷³ Body 139–154 rozhodnutí.

¹⁷⁴ Podobně viz rozhodnutí *Microsoft v. Commission* T-201/04 ze dne 17. 9. 2007 týkající se aplikace Windows Media Player předinstalované na počítačích s Windows OS.

¹⁷⁵ Body 317–596 rozhodnutí.

¹⁷⁶ Body rozhodnutí 710, 717, 766, 771, 827, 846, 860.

uživatelé a nejsou objektivně zdůvodnitelné.¹⁷⁷ Smluvní podmínky¹⁷⁸ ohledně provázání aplikací s Android představují nekalou praxi.¹⁷⁹

Soudní dvůr rozhodnutím potvrdil Rozhodnutí Komise, ale snížil pokutu na 4,13 miliard EUR s ohledem na špatně provedený AEC¹⁸⁰ test.¹⁸¹ Zajímavostí je, že tomto roce se jedná již o třetí špatně provedený AEC test ze strany Komise.¹⁸²

Autorka: VPŽ

4. OSTATNÍ

K FIKCI DORUČENÍ DO DATOVÉ SCHRÁNKY VE DNECH PRACOVNÍHO VOLNA PŘI DORUČOVÁNÍ DLE DAŇOVÉHO ŘÁDU

Soud: Nejvyšší správní soud

Věc: 4 Afs 264/2018 – 85

Datum: 26. 5. 2022

Dostupnost: nssoud.cz

Finančný úrad (ďalej len „správca dane“) uložil platobným výmerom pokutu spoločnosti HUL HO, s.r.o. (ďalej len „sťažovateľ“) za včasné nepodanie následného kontrolného hlásenia na základe výzvy. To mala podať, nakoľko dňa 29.5.2016 podala kontrolné hlásenie podľa zákona o DPH, ktoré mala na základe výzvy správcu dane zo dňa 2.6.2016 doplniť

¹⁷⁷ Body 597 – 619, Body 828–829 rozhodnutí.

¹⁷⁸ Konkrétne se jedná o: Mobile Application Distribution Agreements („MADA“), Anti-Fragmentation Agreement („AFA“)/Android Compatibility Commitment („ACC“), portfolio based Revenue Share Agreements („RSAs“).

¹⁷⁹ Body 620–657 rozhodnutí.

¹⁸⁰ „as efficient competitor test“

¹⁸¹ Body 798–799 rozhodnutí.

¹⁸² Viz *General Court Partially Annuls European Commission Decision in Google Android*, přístupné z: <https://www.clearygottlieb.com/news-and-insights/publication-listing/general-court-partially-annuls-european-commission-decision-in-google-android>, a *Google Android-ruling: Commission flunks AEC test once again* přístupné z: <https://www.stibbe.com/publications-and-insights/google-android-ruling-commission-flunks-aec-test-once-again>

a zmeniť prostredníctvom následného kontrolného hlásenia. Táto výzva bola sťažovateľke doručená do elektronickej schránky na základe fikcie, uplynutím 10 dennej doby uloženia, v nedeľu dňa 12.6.2016. Posledným dňom na splnenie povinnosti mal teda byť, podľa správcu dane, piatok 17.6.2016. Sťažovateľka podala kontrolné hlásenie v pondelok 20.6.2016. Správca podanie posúdil ako oneskorené a sťažovateľke vymeral vyššie uvedenú pokutu. Sťažovateľka namietala, že podľa daňového rádu, jej výzva bola doručená najbližší pracovný deň, teda v pondelok 13.6.2016, lehota na podanie tým pádom uplynula v sobotu 18.6.2016, resp. opäť najbližší pracovný deň, tj. v pondelok 20.6.2016, kedy k podaniu zo strany sťažovateľky došlo.¹⁸³

Sťažovateľka sa odvolala k finančnému riaditeľstvu, ktoré jej odvolanie zamietlo a potvrdilo rozhodnutie správcu dane.¹⁸⁴ Sťažovateľka preto podala žalobu ku krajskému súdu, ktorý sa vo svojom rozhodnutí odklonil od existujúcej judikatúry Nejvyššího správného soudu vo veci STASEK (5 Afs 76/2012 – 28) s odkazom na Nález Ústavního soudu Pl. ÚS 33/97, akcentujúc rozdiel medzi pracovnou dobou a dobou odpočinku, ako aj rozhodnutie Nejvyššího správného soudu Plsn 1/2015 o bez rozpornosti právneho rádu. Záverom teda krajský súd uviedol, že k počítaniu času sa malo využiť ustanovenie daňového rádu, ktoré o takom uvádza výslovné pravidlá, na rozdiel od zákona o elektronických úkonoch.¹⁸⁵

Predmetom sporu je v samej podstate spor o počítanie času (pri elektronickej doručovaní), resp. o pravidle, ktorým by sa malo riadiť, a to buď podľa pravidiel pre doručovanie podľa daňového rádu, neprihliadajúc k skutočnosti, že sa jedná o elektronickej doručovanie, alebo práve pre túto skutočnosť použiť pravidiel fikcie doručenia podľa zákona o elektronických úkonoch.¹⁸⁶

Štvrtý senát Nejvyššího správného soudu súhlasí s napadnutým rozsudok Krajského soudu, ktorý je však v rozpore s predchádzajúcou judikatúrou,

¹⁸³ Body 1 – 7 anotovaného rozhodnutia.

¹⁸⁴ Bod 7 anotovaného rozhodnutia.

¹⁸⁵ Bod 12 anotovaného rozhodnutia.

¹⁸⁶ Zhrnutie v bode 26 anotovaného rozhodnutia.

najmä vo veci STASEK, kde štvrtý senát nepovažuje argumentáciu piateho senátu za dostatočnú a relevantnú,¹⁸⁷ preto celú vec predložil rozšírenému senátu. Upozorňuje, že argumentácia nepretržitej dostupnosti datovej schránky, v porovnaní s poštovou službou nie je vždy pravdivý s ohľadom na jeho výpadky a ďalej uvádza, že samotný rozdiel v rozsahu dostupnosti služby nie je dostatočne závažný na obhájenie iných pravidiel doručenia.¹⁸⁸ Počítanie času podľa prípadu STASEK tak neprispieva k jednotnosti právneho rádu.¹⁸⁹ Súd pozoruje roztrieštenosť pravidiel pre počítanie času naprieč právnym poriadkom.¹⁹⁰ Senát tiež odkazuje na spomínané rozlíšenie medzi pracovným časom a časom voľna, s tým, že systém datových schránok má zvýšiť komfort občanov a nie je možné im ukladať povinnosť sa do nich prihlasovať v dobe osobného voľna.¹⁹¹

Rozšírený senát v prvom rade upozorňuje na nesprávne rozlišovanie pojmov „lehotá“ a „doba“ zákonodarcom.¹⁹² K tomu uvádza, že okamžik doručenia je významnou právnou skutočnosťou, ktorá môže zakladať či meniť právne vzťahy a mať vplyv na práva a povinnosti ďalších osôb. S ohľadom na závažnosť tejto skutočnosti, rozšírený senát nevidí dôvod aby k nim nemohlo odchádzať aj v čase pracovného pokoja.¹⁹³ Uvádza teda, že v prípade fikcie doručenia do datovej schránky sa jedná o dobu.¹⁹⁴ Takýto názor je však v rozpore s rozsudkom STASEK,¹⁹⁵ ktorý na základe rozdielu medzi vecnými podmienkami pre prebratie fyzickej a elektronickej pošty zavádza rozdiel v pravidlách pre ich doručovanie.¹⁹⁶ Ďalej rozšírený senát dáva za pravdu krajskému súdu, ktorý tvrdí, že zákon o elektronických

¹⁸⁷ Bod 30 anotovaného rozhodnutia.

¹⁸⁸ Bod 33 anotovaného rozhodnutia.

¹⁸⁹ Bod 35 anotovaného rozhodnutia.

¹⁹⁰ Bod 36 anotovaného rozhodnutia.

¹⁹¹ Bod 38 a 39 anotovaného rozhodnutia.

¹⁹² Body 58 až 62 anotovaného rozhodnutia.

¹⁹³ Bod 67 anotovaného rozhodnutia.

¹⁹⁴ Body 65 a 68 anotovaného rozhodnutia.

¹⁹⁵ Bod 73 anotovaného rozhodnutia.

¹⁹⁶ Body 73 a 74 anotovaného rozhodnutia.

komunikáciách upravuje len dĺžku uloženia pre zavedenie fikcie doručenia, a neobsahuje žiadne pravidlo pre počítanie lehôt.¹⁹⁷

V závere senát rekapituluje, že argumentácia predchádzajúceho rozsudku Nejvyššího správního soudu vo veci STASEK nie je dostatočná.¹⁹⁸ Senát ďalej poukazuje na slabosť tézy, že zákon sa nemá vykladať v neprospech účastníka konania.¹⁹⁹ Jednoduchý jazykový výklad, zohľadňujúci nesprávne rozlíšenie lehoty a doby zákonodárcom, považuje za také, ktoré by mohlo zasiahnuť do práv ďalších osôb.²⁰⁰ Senát opakovane upozorňuje na roztrieštenosť rozhodovacej praxe naprieč vrcholnými súdmi, avšak s odkazom na stávajúcu judikatúru (napr. 5 Afs 86/2009 – 55) uvádza, že v prípade konfliktu medzi vrcholnými súdmi by si mali počínať, čo najzdržanlivejšie a vyhnúť sa ďalším nezhodám.²⁰¹ Týmto súd potvrdzuje pravidlá pre počítanie času zavedené, a následne ďalej opakované, rozsudkom STASEK avšak s tým rozdielom, že ruší dištinkciu medzi doručovaním prostredníctvom poštovej služby a dátovej schránky.²⁰²

Pri doručovaní podľa daňového rádu je teda potrebné brať v úvahu pravidlá pre počítanie času podľa tohto predpisu a to bez ohľadu na to, či sa doručuje prostredníctvom dátovej schránky.²⁰³ Ak teda posledný deň lehoty pripadne na deň pracovného pokoja, lehota končí najbližší pracovný deň.²⁰⁴

Autor: AKri

FORMALISMUS PŘI ROZHODNUTÍ O DOVOLÁNÍ

Soud: Ústavní soud České republiky

Věc: III. ÚS 2373/21

Datum: 30. 6. 2022

¹⁹⁷ Bod 77 anotovaného rozhodnutia.

¹⁹⁸ Bod 84 anotovaného rozhodnutia.

¹⁹⁹ Bod 83 anotovaného rozhodnutia.

²⁰⁰ Tamtéž.

²⁰¹ Bod 85 anotovaného rozhodnutia.

²⁰² Tamtéž.

²⁰³ Bod 86 anotovaného rozhodnutia.

²⁰⁴ Bod 88 anotovaného rozhodnutia.

Dostupnost: nalus.usoud.cz

Stěžovatel podal proti rozsudku odvolacího soudu dovolání k Nejvyššímu soudu. To bylo doručeno elektronicky datovou schránkou prostřednictvím právního zástupce, nicméně se jednalo o podání, které nebylo učiněno držitelem datové schránky, z níž bylo odesláno.

V uvedeném případě nenastává fikce podpisu presumovaná § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů. Nejvyšší soud (jako dovolací soud) nicméně stěžovatele informoval o přidělení věci příslušnému senátu a o dalších souvislostech, až posléze jej informoval o tom, že je třeba datovou zprávu opatřit uznávaným elektronickým podpisem. Tento postup nicméně mohl vzbudit ve stěžovateli zdání, že Nejvyšší soud dovolání bude posuzovat. Nejvyšší soud po upozornění na formální vady nicméně stěžovatele vyrozuměl o tom, že odmítl jednat o dovolání na základě formálních pochybení.

Proti tomuto vyrozumění stěžovatel podal k Ústavnímu soudu stížnost, na základě které bylo především posuzováno, jestli postupem Nejvyššího soudu nedošlo k porušení ústavně zaručeného práva na soudní ochranu.

Ústavní soud nejprve uvedl, že je obecně nutno respektovat procesní pravidla a v konkrétním případě vyžadovat elektronický podpis u datové zprávy (dovolání bylo odesíláno z datové schránky právnické osoby, fakticky ale mělo být odesíláno z datové schránky advokáta, který stěžovatele v daném případě zastupoval).²⁰⁵ Odmítnutí jednat v dané věci Nejvyšším soudem bylo dle Ústavního soudu věcně správné, nevhodný byl však následující postup Nejvyššího soudu. “[...] soudy jsou povinny volit postup vstřícnější k právu jednotlivce na přístup k soudu. V nyní posuzované věci přitom Nejvyšší soud nemohl mít pochybnosti o výkladu obsahu podání stěžovatele (dovolání), když jeho námitka směřovala „pouze“ ke způsobu doručení podání.”²⁰⁶ V posuzovaném případě je dále patrné, že se ke způsobu podání dovolání Nejvyšší soud vymezil až po roce od podání a vzhledem k tomu, že se stěžovatelem v průběhu této doby komunikoval, měl tak příležitost

²⁰⁵ Bod 25 anotovaného nálezu.

²⁰⁶ Bod 27 anotovaného nálezu.

o formálních pochybeních stěžovatele informovat (nehledě na dílčí interní nejasnosti ohledně formálních požadavků).²⁰⁷ Přestože tak objektivně k pochybení došlo, měl by být posílen požadavek na vstřícnější přístup a možnost napravit vadu podání zajišťující přístup k soudu.²⁰⁸

Ústavní soud na základě uvedených argumentů konstatoval, že „*Nejvyšší soud zaujal při posuzování dovolání stěžovatele příliš restriktivní přístup, v jehož důsledku došlo k odepření soudní ochrany*”²⁰⁹ vzhledem k tomu, že přes formální pochybení bylo soudu zasláno obsahově jasné dovolání. Na formální pochybení samotné nebyl stěžovatel upozorněn adekvátně.²¹⁰ Přesto Ústavní soud ještě zdůraznil, že se soudy obecně “*musejí při aplikaci procesních pravidel vyhnout jak přehnanému formalismu, který by zasahoval do zásad spravedlivého procesu, tak přílišné „pružnosti“, která by naopak vedla k odstranění procesních podmínek stanovených zákonem.*”²¹¹

Autor: PL

INTERNETOVÍ PRODEJCI A POVINNOST NA SVÁTKY VYPÍMAT SVÉ WEBOVÉ STRÁNKY

Soud: Nejvyšší správní soud
Věc: 7 As 229/2020 - 32
Datum: 24. 8. 2022
Dostupnost: nssoud.cz

Žalovaná, Česká obchodní inspekce (ČOI) provedla dne 26. 12. 2018 kontrolu v provozovně žalobkyně (Alza.cz), při níž projevil inspektor zájem o koupi zboží, načež mu bylo sděleno, že prodej nelze uskutečnit z důvodu státního svátku. Bylo mu ovšem umožněno provést objednávku zboží z počítače umístěného v provozovně a následně si jej v provozovně vy-

²⁰⁷ Bod 30 anotovaného nálezu.

²⁰⁸ Bod 30 anotovaného nálezu.

²⁰⁹ Bod 31 anotovaného nálezu.

²¹⁰ Bod 31 anotovaného nálezu.

²¹¹ Bod 20 anotovaného nálezu.

zvednout,²¹² pročez byla z důvodu porušení zákona o prodejní době²¹³ uložena společnosti Alza pokuta 500.000,- Kč.²¹⁴

Z tohoto důvodu podala žalobkyně po neúspěšném odvolání stran ČOI,²¹⁵ žalobu k Městskému soudu v Praze, který ji nicméně zamítl jako nedůvodnou.²¹⁶ Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně kasační stížnost.²¹⁷

Podstatou sporu bylo vyřešení otázky, zda jednání spočívající v umožnění objednání zboží v e-shopu pomocí počítače, ve spojení s výdejem a platbou takto objednaného zboží v provozovně žalobkyně, jež bylo uskutečněno v den státního svátku, představuje prodej ve smyslu § 1 odst. 1 zákona o prodejní době.²¹⁸

Soud ve svém posouzení vycházel ze znění zákona o prodejní době, jakož i ze své vlastní ustálené judikatury, v níž posoudil, že pojem *prodej* je širší než samotné uzavření kupní smlouvy,²¹⁹ a že zákaz prodeje stanovený zákonem o prodejní době je nezbytné uplatnit pouze tam, kde se všechny fáze prodeje uskuteční v kamenné prodejně.²²⁰ Samotný výdej zboží pak dle judikatury Nejvyššího správního soudu představuje pouze realizaci povinností plynoucích z online uzavřené kupní smlouvy, a to povinnosti prodávajícího odevzdat kupujícímu zakoupené zboží a povinnosti kupujícího toto zboží převzít.²²¹

Nejvyšší správní soud došel k závěru, že u zboží zakoupeného zákazníkem prostřednictvím internetového obchodu, jeho pouhé vydání v provozovně, i včetně uskutečnění případné platby za zboží v provozovně, nelze považovat za prodej v maloobchodě či v provozovně ve smyslu § 1 odst. 1,

²¹² Bod 22 anotovaného rozhodnutí.

²¹³ Zákon č. 233/2016 Sb., o prodejní době v maloobchodně, v účinném znění (dále jen „zákon o prodejní době“).

²¹⁴ Bod 1 anotovaného rozhodnutí.

²¹⁵ Bod 1 anotovaného rozhodnutí.

²¹⁶ Bod 3 anotovaného rozhodnutí.

²¹⁷ Bod 8 anotovaného rozhodnutí.

²¹⁸ Bod 23 anotovaného rozhodnutí.

²¹⁹ Bod 25 anotovaného rozhodnutí.

²²⁰ Bod 26 anotovaného rozhodnutí.

²²¹ Bod 27 anotovaného rozhodnutí.

resp. § 3 odst. 1 zákona o prodejní době, neboť rozhodující fáze prodeje (uzavření kupní smlouvy) se neuskutečnila v provozovně, nýbrž na internetových stránkách.²²²

Nejvyšší správní soud zrušil rozhodnutí ČOI o odvolání společnosti Alza pro nezákonnost z důvodu nesprávného výkladu zákona,²²³ čímž *de facto* zabránil tomu, aby internetové obchody musely ve státní svátky vypínat své webové stránky.²²⁴

Autorka: SP

Toto dílo lze užít v souladu s licenčními podmínkami Creative Commons BY-SA 4.0 International (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/legalcode>).

²²² Bod 28 anotovaného rozhodnutí.

²²³ Bod 33 anotovaného rozhodnutí.

²²⁴ Bod 14 anotovaného rozhodnutí.